

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนการสอนและปรับปรุงหลักสูตรจากผู้บัณฑิต กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าหน่วยงานและเพื่อนร่วมงานที่บัณฑิตของหลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปฏิบัติงานอยู่และจบหลักสูตรปี พ.ศ. 2559 – 2560 จำนวน 40 คน เก็บข้อมูลโดยใช้ “แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่” วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลการวิเคราะห์นำเสนอด้วยตารางประกอบการเขียนบรรยาย

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นผู้อำนวยการ / ผู้บังคับบัญชา ร้อยละ 40 รองลงมาเป็นเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 37.50 รองผู้อำนวยการ ร้อยละ 12.50 และน้อยที่สุดเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ร้อยละ 10 ตามลำดับ ส่วนประเภทของหน่วยงานที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานราชการ ร้อยละ 62.50 ที่เหลือเป็นหน่วยงานเอกชน บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานมากกว่า 2 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 60 ที่เหลือร้อยละ 20 ทำงานตั้งแต่ 6 เดือน – 1 ปี ร้อยละ 12.50 ทำงานตั้งแต่ 1 – 2 ปี และร้อยละ 7.50 เพิ่งทำงานได้ไม่ถึง 6 เดือน ตามลำดับ ผลเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานแล้วและใช้เวลาวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์มาเรียนต่อระดับปริญญาโท เพื่อนำวุฒิไปปรับสถานภาพในหน่วยงานที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ รวมทั้งเพื่อขยายประสบการณ์ด้านความรู้และประสบการณ์ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งประสบการณ์ด้านวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่จะให้ประโยชน์อย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรกฎ พลตรี (2541) ที่ทำวิจัยเรื่อง “การติดตามผลบัณฑิตโปรแกรมการพัฒนาชุมชน สถาบันราชภัฏสกลนคร” พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ร้อยละ 49.89 ทำงานในหน่วยงานราชการ เช่นกัน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะของบัณฑิต แต่ละด้านตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตหลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.79) ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31) ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.64) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากผลดังกล่าวข้างต้นทำให้เห็นคุณลักษณะดีเด่นของบัณฑิตของหลักสูตรที่น่าภาคภูมิใจคือ บัณฑิตเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะทางปัญญาและมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และมีความรับผิดชอบสูง ส่วนด้านความรู้และด้านทักษะเชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับดีแต่ไม่เด่นนัก ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากทักษะบางอย่างต้องอาศัยเวลาฝึกฝน เช่น การใช้ภาษาอังกฤษ (ภาษากลางของโลกยุคนี้) การใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มเข้ามาไม่นานนัก เป็นต้นว่าการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล การสืบค้นความรู้ทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2561) ที่ทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีพ.ศ. 2561” พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.37$) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($X = 4.51$) และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบเช่นกัน

3. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจด้านคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (คนดีของท้องถิ่น) พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจคุณลักษณะด้านนี้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ทั้งมีความใส่ใจให้ความช่วยเหลือและตอบแทนคุณผู้มีพระคุณ พร้อมเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ มีจิตอาสา สามารถแยกแยะสิ่งดี สิ่งไม่ดีได้ รักและภูมิใจที่จะปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (2553) ที่ว่า “มุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะทางการสื่อสารด้วยภาษาไทย เพื่อสร้างปัญหาสร้างองค์ความรู้สู่การพัฒนาตนและสังคมด้วยทฤษฎีและวิธีการทางภาษา สามารถประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้สังคมไทย และผดุงคุณค่าภาษาไทยให้ดำรงไว้อย่างยั่งยืนและส่งงามในเวทีโลก” นับว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2553) มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจระดับดี

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บัณฑิตด้านความต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พัฒนาคุณภาพบัณฑิตในทักษะการปฏิบัติงานนั้น พบว่าผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการให้บัณฑิตมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ICT (ร้อยละ 25) รองลงมาเป็นด้านภาษาต่างประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับชุมชน (ร้อยละ 12.50) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบัณฑิตของหลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ยังขาดความเชี่ยวชาญในด้านดังกล่าว ซึ่งทางหลักสูตรจะได้นำข้อเสนอแนะนี้มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรในรอบปี พ.ศ. 2563 นี้ต่อไป ผลงานวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับมานพ พราหมณ์โชติ (2547) ที่ทำวิจัยเรื่อง “ผลิตผลของมหาวิทยาลัยรามคำแหงและคุณภาพการทำงานของบัณฑิต” ผลประการหนึ่งพบว่า บัณฑิตมีจุดด้อยด้านความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย ควรได้นำผลการวิจัยนี้ไปวางแผนบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาารุ่นต่อไปให้มีคุณภาพตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตได้อย่างแท้จริง

1.2 คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ศศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย ฉบับพ.ศ. 2563 ควรต้งนำผลการวิจัยนี้ไปพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

มหาวิทยาลัยควรเพิ่มงบประมาณในการดำเนินการวิจัยให้มากพอที่จะเชิญผู้ใช้บัณฑิตทุกคนเดินทางมาร่วมประชุมเฉพาะกลุ่ม (Focus group) เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อันจะยังผลให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ละเอียดและลึกยิ่งขึ้น